

Huvudman

Laholms kommun
kommun@laholm.se

Ärendet

Tillsyn av grundskola Knäredsskolan i Laholms kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Laholms kommun att senast den **2022-10-28** ha vidtagit nedan angiven åtgärd avseende brist rörande *extra anpassningar och särskilt stöd – studiehandledning på modersmålet*. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Laholms kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Laholms kommun ska vidta följande åtgärder

Extra anpassningar och särskilt stöd – studiehandledning på modersmålet

Se till att elever som har behov av studiehandledning på modersmål ges sådant stöd och att elevernas behov styr i vilken omfattning studiehandledning ges. (5 kap. 4 § skolförordningen [2011:185])

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser undervisning och lärande, bedömning och betygssättning samt trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2022 inlett en tillsyn av Knäredsskolan i Laholms kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Knäredsskolan följer gällande bestämmelser om undervisning och lärande, extra anpassningar och särskilt stöd, bedömning och betygssättning samt trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 15 och 17 mars 2022. Som en del av tillsynen har även dokumentation från Knäredsskolan granskats. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd – studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju med lärare, elevhälsa och rektorn framkommer samstämmiga uppgifter om att det finns många elever på Knäredsskolan som är i behov av studiehandledning på modersmålet. Lärare uppger i intervju att eleverna får väldigt lite tid av studiehandledning på modersmålet. Lärare berättar att det är kommunen som avgör hur mycket studiehandledning eleverna får, att rektorn anmäler behovet och att det sen portioneras ut, men att det inte blir mycket tid per elev. Samtliga lärare i en intervjugrupp uppger att de bedömer att eleverna behöver mer studiehandledning på modersmålet än vad de får. Samtliga intervjuade representanter för elevhälsan uppger att det finns elever som behöver mer studiehandledning på modersmålet än vad de får. Representant för elevhälsan uppger att den tid av studiehandledning som skolan ansöker om nästan aldrig uppfylls. De uppger att det inte görs någon utvärdering av om den tilldelade tiden räcker. Om eleverna inte når målen signalerar lärarna, det gör de hela tiden, men det händer ingenting när de signalerar. Rektorn uppger i intervju att Knäredsskolan, efter att ha gjort en bedömning av hur mycket tid för studiehandledning eleven behöver, ansöker till kommunen om detta. Beslut om

tilldelning fattas centralt i Laholms kommun. Rektorn uppger att skolan får cirka hälften av den tid de ansökt om och att denna inte är tillräcklig vilket, i förlängningen, leder till att eleven får svårigheter att nå kunskapskraven i ämnen där studiehandledningen är nödvändig för elevens förståelse. Vidare framhåller rektorn att hen uppmärksammat huvudmannen på detta, men inte fått något gehör för sina önskemål om att utöka studiehandledningen. På Skolinspektionens fråga om rektorn, efter besked om omfattningen av den centrala tilldelningen av tid för studiehandledning, har bekostat ytterligare studiehandledning ur skolans budget säger rektorn att så inte har skett och att det heller inte finns några ekonomiska möjligheter att göra detta då skolans ekonomi är ansträngd.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 4 § skolförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. Vidare framgår att studiehandledningen får ges i interaktiv form med informations- och kommunikationsteknik där eleven och studiehandledaren är åtskilda i rum men inte i tid, om det inte finns någon lämplig person inom skolenheten som kan ge studiehandledning och huvudmannen trots upprepade ansträngningar inte har lyckats anställa en sådan.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att de elever som är i behov av studiehandledning på sitt modersmål inte får det i den omfattning de är i behov av. Intervjuer med pedagoger, representanter för elevhälsan och rektorn visar att elever i behov av studiehandledning på modersmålet tilldelas sådan handledning centralt efter en ansökan från skolan, att den studiehandledning som eleverna ges inte svarar mot elevernas behov och att eleverna därmed riskerar att inte nå kunskapskraven.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Laholms kommuns verksamhet vid Knäredsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att ge elever studiehandledning på modersmålet i tillräcklig omfattning. Det finns därför skäl att förelägga Laholms kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden utan konstaterade brister

Undervisning och lärande

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Inkommen dokumentation och genomförda intervjuer visar att lärarna på Knäredsskolan utgår från syfte och centrala innehåll när de planerar ämnet. Vidare återkopplar lärarna till eleverna kring det centrala innehållet inom ramen av undervisningen. Rektorn säkerställer att undervisningen följer och omfattar ämnenas

syfte och centrala innehåll genom att dels göra regelbundna lektionsbesök och dels föra pedagogiska samtal med lärarna kring bland annat detta.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 8 § skollagen framgår att för varje ämne ska en kursplan gälla. Enligt 5 kap. 2 § skolförordningen ska eleverna få en strukturerad undervisning. I förordning (2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11) 5. Kursplaner, anges de syfte och centrala innehåll som undervisningen i samtliga ämnen ska följa och omfatta.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Betygssättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärarna uppger i intervju att utvärderingar av elevernas kunskaper görs i varje arbetsområde och att såväl skriftligt som muntligt material samlas in och bedöms. Vid betygssättningen använder lärarna ett brett underlag som är insamlat från olika arbetsformer där eleverna fått visa sina kunskaper. Lärarna uppger att de regelbundet för diskussioner kring vad det innebär att särskilt beakta nationella prov vid betygssättningen. I dessa diskussioner jämför de även resultat från tidigare år och för resonemang kring de olika betygsstegen.

Rättslig reglering

Enligt 10 kap. 19 § skollagen ska, när betyg sätts innan ett ämne har avslutats, betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen. Av 10 kap. 20 § skollagen framgår att när betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska betyget bestämmas med hjälp av bestämda kunskapskrav. Enligt 10 kap. 20a § skollagen ska, vid betygssättning enligt 19 och 20 §§ i ett ämne som det ges ett nationellt prov i, elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer med elever, personal och rektorn på Knäredsskolan framkommer att skolan har ordningsregler som rektorn beslutat om efter dialog med eleverna.

Ordningsreglerna är en del av skolans verksamhet och eleverna är väl bekanta med dem. Vidare framkommer att skolans plan mot kränkande behandling är upprättad och följs upp regelbundet. Som ett underlag för planen görs kartläggningar över otrygga platser och skolan har satt in åtgärder i form av ökad vuxennärvaro. Slutligen visar tillsynen att skolan har ett aktivt arbete mot kränkande behandling och att det finns en rutin för hur personal ska agera om kränkningar uppstår. Denna rutin är känd av lärarna där bland annat kränkningar anmäls till rektorn som utreder dessa och vidtar åtgärder. Rektorn uppger vidare att alla kränkningar som anmäls till hen anmäls vidare till huvudmannen.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 5 § skollagen framgår att det ska finnas ordningsregler för varje skolenhet. Dessa ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Ordningsreglerna ska beslutas av rektorn. Enligt 6 kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Vidare framgår av 6 kap. 10 § skollagen att en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas även i denna del.

På Skolinspektionens vägnar

Viveka Berglund
Beslutsfattare

Klas Tambour
Föredragande

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Ola Rydkvist medverkat.